

قلم اقتصاد

دوشنبه ۲۷ مهر ۱۴۰۵
۱۹ اکتبر ۲۰۲۴
۸ جمادی الاول ۱۴۴۸
شماره ۰۸۹۹ . سال نهم
۴ صفحه ۱۰۰۰۰۰ تومان .

روزنامه اقتصادی صبح ایران
www.ghalamehtesadkhabar.com

نفت خام بر قله هفت‌ساله؛

دستاورد تثبیت

ظرفیت‌های تولید در

شرایط بحرانی

تولید نفت خام با افزایش روزانه ۲۳۰ هزار بشکه در دولت چهاردهم به رکورد هفت‌ساله رسید و جهش صادراتی را محقق ساخت.صنعت نفت از دیرباز ستون فقرات و موتور محرک اقتصاد ایران به شمار رفته است و در ساختار اقتصادی کشور، مزیتی نسبی و غیرقابل‌انکار در تأمین منابع مالی، شکل‌گیری درآمدهای ارزی و فعال‌سازی زنجیره‌های پایین‌دستی ایفا می‌کند. نفت نه‌تنها یک کالای خام صادراتی، بلکه شریان حیاتی اقتصاد است که تحرک آن بلافاصله اثر خود را بر پایداری بودجه عمومی، قدرت مانور دولت در مبادلات تجاری بین‌المللی و تثبیت شاخص‌های کلان نشان می‌دهد. در سال‌های اخیر و با تشدید فشارهای بین‌المللی، هر بشکه نفت تولیدی اهمیتی راهبردی یافته است؛ زیرا حفظ و افزایش ظرفیت تولید در شرایط تحریمی، عملاً راهبرد دشمنان برای محدودسازی شریان‌های حیاتی کشور را با شکست روبه‌رو می‌سازد و توان چانه‌زنی دیپلماتیک و اقتصادی کشور را تقویت می‌کند. از این رو، ارزیابی عملکرد دو سال نخست فعالیت دولت چهاردهم نشان‌دهنده وقوع تحولی ملموس و معنادار در بخش بالادستی نفت و گاز کشور است.

صفحه ۴

دولت مدیریت شرکت‌های دولتی را به بخش خصوصی واگذار می‌کند

صفحه ۴

کلابِ ایرانی؛ عطری که باید جهان را تسخیر کند

بگنجاند. این روایت، همان چیزی است که محصول ایرانی را از رقبا جدا می‌کند. گام چهارم، دیپلماسی اقتصادی و بهره‌گیری از ظرفیت نهادهای فرهنگی است. سفارتخانه‌ها، رایزنان بازرگانی، اتاق‌های بازرگانی مشترک و نمایشگاه‌های بین‌المللی، همه می‌توانند پل ارتباطی باشند. برگزاری جشنواره‌های کلاب در شهرهای بزرگ جهان، همکاری با سرآشپزهای مطرح برای معرفی کلاب در آشپزی نوین و حضور در نمایشگاه‌های تخصصی عطر و محصولات طبیعی، از جمله راهکارهای عملی است. نکته‌ی مهم آن است که صادرات هوشمند، تنها فروش کالا نیست؛ ساختن تصویری ماندگار از ایران فرهنگ و خلاق است. گام پنجم، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین بازاریابی و فروش دیجیتال است. پلتفرم‌های بین‌المللی فروش، شبکه‌های اجتماعی و بازاریابی محتوایی، امکان دسترسی مستقیم به مصرف‌کننده را فراهم می‌کنند. ویدئوهای کوتاه از فرآیند تولید، همکاری با تأثیرگذاران حوزه‌ی سلامت و زیبایی و استفاده از داده‌کاوی برای شناخت سلیقه‌ی بازار، می‌تواند هزینه‌های صادرات را کاهش و سرعت نفوذ را افزایش دهد. در این مسیر، شرکت‌های کوچک و متوسط نیز می‌توانند با اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها متحد شوند و به‌صورت جمعی وارد بازار جهانی شوند.

اما هیچ‌یک از این گام‌ها بدون رفع موانع ساختاری ثمربخش نخواهد بود. قوانین گمرکی پیچیده، نوسان‌های ارزی، محدودیت‌های بانکی و هزینه‌های بالای حمل‌ونقل، از جمله چالش‌هایی است که باید با اصلاحات سیاستی و دیپلماسی اقتصادی حل شود. همچنین، حمایت دولتی از کشاورزان گل محمدی، بیمه‌ی محصول و سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه‌ی فرآورده‌های جدید مانند عطر، کرم، دمنوش و مکمل‌های طبیعی، زنجیره‌ی ارزش را کامل‌تر می‌کند. نکته‌ی نهایی و شاید مهم‌ترین، تغییر نگاه است. کلاب ایرانی نباید به‌عنوان یک کالای جنبی یا سوغاتی محلی دیده شود؛ بلکه باید به‌عنوان یک برند ملی، نمادی از اصالت، کیفیت و خلاقیت ایرانی در جهان معرفی شود. صادرات هوشمند، ترکیبی است از علم، هنر، دیپلماسی و فناوری؛ ترکیبی که می‌تواند عطر ایران را در خانه‌های جهان بیپچد و ارزشی پایدار برای کشاورز، تولیدکننده و اقتصاد ملی بیافریند.

ما ملزم به قدر نهادن به این نعمت خدادادی هستیم. جهان، تشنه‌ی اصالت است و ایران، سرچشمه‌ی آن. اگر با برنامه‌ای هوشمند، صورانه و حرفه‌ای گام برداریم، کلاب ناب ایرانی می‌تواند از کوچه‌باغ‌های کاشان به قفسه‌های بهترین فروشگاه‌های جهان با همین برندهای ایرانی راه یابد؛ نه به‌عنوان یک کالا، بلکه به‌عنوان روایتی از تمدنی که هنوز، پس از قرن‌ها، عطر زندگی می‌پراکند.

رسیدگی ممیزمحور به اظهارنامه های مالیاتی اشخاص حقیقی به نیم درصد کاهش یافت

سبحانیا با اشاره به توسعه استفاده از ظرفیت تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان ابزاری برای ساده‌سازی تکالیف مشاغل و تعیین مالیات مقطوع بر اساس داده‌های سیستمی، به همراه اجرای قانون پایه‌های فروشگاه‌ی و سامانه مودیان تصریح کرد: سهم اعتبارات مالیاتی مستند به صورتحساب کاغذی به کل اعتبار مالیاتی در اظهارنامه‌های ابزاری در اظهارنامه‌های ارزش افزوده در تابستان ۱۴۰۱ حدود ۱۰۰ درصد بود، در زمستان گذشته به صفر رسید تا بساط فاکتورهای کاغذی جمع شود.

مبارزه هوشمند با فرار مالیاتی؛ از افشای داوطلبانه تا رصد حساب‌های بانکی
معاون وزیر اقتصاد با تأکید بر بهره‌گیری از الگوریتم‌های داده‌محور و تحلیل الگوهای تراکنش برای پیشگیری پیش از وقوع تخلف، گفت: راه‌اندازی سامانه «افشای داوطلبانه» به مؤدیان امکان می‌دهد پیش از اعمال جریمه، اشتباهات اظهارنامه خود را اصلاح کنند. با این حال، رصد سیستمی نشان داده است که برخی مؤدیان (همچون پزشکان متخصص با تعرفه عمومی، طلافروشان خرده‌فروش در قالب عمده‌فروش، یا واحدهای صنفی متخلف در استفاده از کارت‌به‌کارت و حساب‌های غیرمرتبط) مرتکب انحرافات شده‌اند که شناسایی و پیگیری قانونی شده‌اند. ایرنا

رییس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور گفت: با هوشمندسازی فرآیندها، سهم رسیدگی‌های ممیزمحور به اظهارنامه‌های اشخاص حقیقی از حدود ۲۳ درصد در سال ۱۴۰۰ به حدود نیم درصد کاهش یافته است.

سید محمد هادی سبحانیا در نشست هم‌اندیشی با اساتید، نخبگان و صاحب‌نظران اقتصادی، به تشریح دستاوردها، چالش‌ها و برنامه‌های تحولی نظام مالیاتی پرداخت و بر ضرورت استمرار رویکرد داده‌محور در نظام مالیاتی کشور تأکید کرد. وی با اشاره به دو هدف اصلی سازمان یعنی «تأمین عادلانه بودجه دولت» و «کاهش اصطکاک و بهبود تجربه مؤدیان» اظهار داشت: راهبرد کلیدی ما گذار از مالیات‌ستانی سنتی به نظام مدرن از طریق سیستمی کردن محاسبات و فرآیندهای مالیاتی و کاهش حداکثری مداخلات انسانی است.به گفته سبحانیا، همچنین با هوشمندسازی فرآیندها، سهم رسیدگی‌های ممیزمحور به اظهارنامه‌های اشخاص حقیقی از حدود ۲۳ درصد در سال ۱۴۰۰ به حدود نیم درصد کاهش یافته و این رقم برای اشخاص حقوقی از ۶۶ درصد در سال ۱۴۰۱ به حدود ۱۴ درصد در سال ۱۴۰۴ رسیده است.

انقلاب دیجیتال در سامانه مؤدیان و تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم

سر مقاله

کلابِ ایرانی؛ عطری که باید جهان را تسخیر کند

علیرضا محمودی فرد

پساکترای حرفه‌ای آینده‌پژوهی، پژوهشگر و مدرس دانشگاه‌ها

در دل کوچه‌باغ‌های کاشان، قمصر و نیاسر، هر بهار، معجزه‌ای رخ می‌دهد که ریشه در قرن‌ها تمدن دارد. گل‌های محمدی، با عطری مست‌کننده، در دیگ‌های مسی جان می‌گیرند و به مایعی بدل می‌شوند که ایرانیان از دیرباز آن را «گلاب» خوانده‌اند؛ عطری که نه فقط یک محصول، که شناسنامه‌ی فرهنگی، هنری و کشاورزی این سرزمین است. اما پرسش بنیادین این است: چرا این گوهر ناب، با وجود کیفیت بی‌نظیر، هنوز جایگاه شایسته‌ی خود را در بازارهای جهانی نیافته است؟ پاسخ در یک راهبرد هوشمندانه نهفته است؛ صادرات هوشمند.

هرین صفحه

تولید خودروهای تجاری در تنگنای تأمین؛ ضرورت حفظ تولید در شرایط تحریم

در شرایط محدودیت حمل‌ونقل دریایی، استفاده از مسیرهای جایگزین زمینی می‌تواند بخشی از نیاز صنایع را پوشش دهد.محدودیت مسیرهای حمل‌ونقل و دشواری تأمین قطعات، تولید خودروهای تجاری را در شرایطی با چالش مواجه کرده که استمرار جابه‌جایی کالا و مواد اولیه برای حفظ فعالیت بنگاه‌های اقتصادی اهمیت بیشتری یافته است. در چنین وضعیتی، حفظ ظرفیت تولید کامیون، کشنده و کامیونت، علاوه بر تأمین نیاز بازار خودرو، با تاب‌آوری شبکه حمل‌ونقل کشور نیز ارتباط پیدا می‌کند. اختلال در مسیرهای دریایی و افزایش هزینه‌های لجستیک، ضرورت استفاده از ظرفیت حمل‌ونقل زمینی را پررنگ‌تر کرده است؛ با این حال، انتقال بخشی از جریان تجارت به مسیرهای زمینی، علاوه بر ناوگان مناسب، به زیرساخت‌های مرزی، پایانه‌های گمرکی و امکانات تخلیه و بارگیری نیاز دارد؛ امکاناتی که محدودیت آن‌ها می‌تواند سرعت جابه‌جایی کالا و تأمین قطعات مورد نیاز صنایع را کاهش دهد.

صفحه ۲

ضرب الاجل وزارت نیرو

به‌مجازهای معطل‌مانده

نیروگاه‌های خورشیدی وبادی

معاون برق و انرژی وزارت نیرو با تعیین مهلت برای دارندگان مجوزهای راکد و پس‌گیری زمین‌های معطل‌مانده به نفع سرمایه‌گذاران واقعی، از نهایی شدن چهار توافق راهبردی با بخش خصوصی برای رفع موانع فنی اتصال به شبکه و ایجاد فرصت‌های نوین درآمدی برای مزارع خورشیدی و بادی خبر داد.نشست مشترک بازرنگری و به‌روزرسانی ضوابط فنی اتصال به شبکه نیروگاه‌های تجدیدپذیر (کد شبکه) با حضور مصطفی رجبی مشهدی، معاون برق و انرژی وزارت نیرو، مدیران ارشد ساتبا، توانیر، مدیریت شبکه برق ایران و اعضای هیات‌مدیره انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران با هدف روان‌سازی مسیر سرمایه‌گذاری و تضمین پایداری برق کشور برگزار شد.

صفحه ۳

صفحه ۲

اقتصاد در وضعیت بقا

رئیس حمل‌ونقل صنعتی شرکت فولاد هرمزگان خبر داد:

نوسازی ناوگان حمل‌ونقل صنعتی فولاد هرمزگان

رئیس حمل‌ونقل صنعتی شرکت فولاد هرمزگان از نوسازی ناوگان، تعمیرات اساسی، تأمین تجهیزات راهبردی و توسعه زیرساخت‌های عملیاتی این شرکت خبر داد و گفت: با انجام این اقدامات فنی و تعمیراتی، امکان حمل ریلی محصولات فولاد هرمزگان با ظرفیت حدود ۲ هزار تن در روز فراهم شد.

مسعود ایزدی در گفت‌وگو با خبرنگار روابط عمومی اظهار کرد: واحد حمل‌ونقل صنعتی شرکت فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۴ با هدف ارتقای کیفیت، سرعت و پایداری خدمات‌رسانی به واحدهای تولیدی و پشتیبانی، برنامه‌هایی در زمینه نوسازی ناوگان، تعمیرات اساسی، تأمین تجهیزات راهبردی و توسعه زیرساخت‌های عملیاتی اجرا کرد.

نوسازی ناوگان و تعمیرات اساسی

وی با بیان اینکه این اقدامات باتکیمر توان متخصصان داخلی و همکاری واحدهای مرتبط، موجب افزایش آمادیه‌کاری تجهیزات، ارتقای ایمنی و پشتیبانی پایدار از تولید شده است، افزود: با اصلاح دستورالعمل‌ها و افزایش نظارت بر تجهیزات پیمانکاران، ۱۲ دستگاه جرثقیل مدرن با ظرفیت ۱۰ تا ۵۰ تن جایگزین ماشین‌آلات قدیمی شد؛ همچنین با تأمین قطعات و انجام تعمیرات اساسی، ۱۳ دستگاه مکانیزم شامل لودر، لیفتراک، ریچتراک، مولتی‌پاک‌تبر، جرثقیل لوکالتی و چنگ سولمک، پس از اورهال و بازسازی به چرخه بهره‌برداری بازگشتند.

رئیس حمل‌ونقل صنعتی شرکت فولاد هرمزگان ادامه داد: از مهم‌ترین فعالیت‌های تعمیراتی این واحد می‌توان به اورهال دیزل‌ژنراتور برج خنک‌کن ریخته‌گری، بازسازی مدار هیدرولیک بالابر انبار مرکزی، تعمیر لیفتراک‌ها و ریچتراک‌های برقی و بومی‌سازی رادیاتور دیزل ژنراتور اضطراری واحد احیای مستقیم اشاره کرد.

تأمین و تحویل تجهیزات راهبردی

ایزدی با تأکید بر اینکه عملیات بومی‌سازی رادیاتور در شات‌دان سالانه ۱۴۰۴ و با انجام اصلاحات در پایپینگ، مسیرهای آب و کابل‌کشی برق انجام شد، عنوان کرد: به‌منظور تقویت پشتیبانی از تولید و افزایش آمادگی در شرایط اضطراری، دو دستگاه کمپرسور هوا برای پروژه جمع‌آوری سرباره مذاب، یک دستگاه بالابر ۳۵ متری ولوو، دو دستگاه دیزل‌ژنراتور با ظرفیت‌های ۴۰۰ و ۶۳۰ کاوا و دو دستگاه آمبولانس برای پشتیبانی از فعالیت‌های HSE تأمین یا تحویل شد.

وی اضافه کرد: یک دستگاه شاسی بنز نیز به مولتی‌پاک‌تبر و یک دستگاه تراکتور بلااستفاده به جاروب خیابانی تبدیل شد. این اقدامات ضمن استفاده بهینه از تجهیزات موجود، هزینه‌های تأمین ماشین‌آلات جدید را کاهش داد/ ایلنا

اقتصاد در وضعیت بقا

همین‌طور است.یک بار از سودش می‌زند، بار دیگر موجودی را کم می‌کند، بعد سرمایه‌گذاری را متوقف می‌کند، نیروی تازه نمی‌گیرد و در مرحله بعد شاید بخشی از فعالیتش را کوچک کند. این روند را نمی‌شود تا همیشه «تاب‌آوری» نامید. از یک جایی به بعد، فقط تلاش برای زنده ماندن است. مسئله مهم سیاست‌گذاری هم دقیقاً همین‌جاست. اقتصادی که مدت زیادی در وضعیت بقا بماند، شاید امروز فرو نریزد، اما توان ساختن فردا را آرام‌آرام از دست می‌دهد.بنابراین فقط حفظ وضع موجود کافی نیست. خانواده نیاز دارد دوباره بتواند برای چیزی فراتر از هزینه ماه بعد برنامه بریزد. بنگاه باید دوباره بتواند درباره توسعه، استخدام و سرمایه‌گذاری فکر کند. سرمایه باید انگیزه پیدا کند به جای پناه گرفتن، وارد فعالیت‌اقتصادی شود.

این اتفاق فقط با توصیه به امیدواری یا صبر بیشتر رخ نمی‌دهد.قواعد باید قابل پیش‌بینی‌تر شوند، تورم باید مهار شود، امنیت تصمیم‌گیری بیشتر شود و فعال اقتصادی بتواند حداقل تصویری از چند ماه آینده داشته باشد.

آدم‌ها وقتی آینده قابل پیش‌بینی نیست، طبیعی است که محافظه‌کار شوند.و شاید تلخ‌ترین نشانه وضعیت امروز همین باشد:

اینکه خیلی‌ها دیگر نمی‌پرسند «چطور بهتر زندگی کنیم؟»می‌پرسند: «چطور از این شرایط عبور کنیم؟» اقتصاد زمانی به مسیر طبیعی برمی‌گردد که این سؤال تغییر کند.

وقتی خانواده دوباره بتواند درباره آینده برنامه داشته باشد، مدیر دوباره جرأت توسعه پیدا کند و آدم‌ها به جای ذخیره کردن انرژی برای بحران بعدی، بخشی از توانشان را صرف ساختن فردا کنند.تا آن زمان شاید بهتر باشد اسم چیزی را که می‌بینیم درست بگذاریم.این فقط تاب‌آوری نیست.بخش بزرگی از جامعه و کسب‌وکارها دارند برای بقا تصمیم می‌گیرند.و هیچ اقتصادی نمی‌تواند برای همیشه فقط با هدف زنده ماندن، زندگی کند.

وقتی سرمایه‌گذاری کمتر می‌شود، استخدام هم کمتر می‌شود. وقتی امنیت درآمدی کاهش پیدا می‌کند، خانواده باز هم محتاط‌تر می‌شود.یعنی احتیاط امروز می‌تواند احتیاط فردا را بیشتر کند.از بیرون شاید همه‌چیز هنوز عادی به نظر برسد.مغازه باز است. شرکت فعالیت می‌کند. کارمند سر کار می‌رود. خرید و فروش انجام می‌شود. خیابان‌ها شلوغ‌اند و زندگی جریان دارد.اما زیر این ظاهر، کیفیت تصمیم‌ها تغییر کرده است.خیلی از آدم‌ها دیگر برای «بهتر شدن» تصمیم نمی‌گیرند؛ برای «بدتر نشدن» تصمیم می‌گیرند.این شاید یکی از مهم‌ترین تفاوت‌های اقتصاد در وضعیت بقا باشد.

خانواده‌ای که سفرش را حذف کرده، هنوز زنده است. بنگاهی که استخدام را متوقف کرده، هنوز تعطیل نشده. مدیری که توسعه شرکت را کنار گذاشته، هنوز فعالیت می‌کند. اما نمی‌توان این وضعیت را با سلامت اقتصادی یکی دانست.گاهی اقتصاد قبل از آنکه چیزی را رسماً از دست بدهد، آینده‌اش را از دست می‌دهد.پروژه‌ای که شروع نمی‌شود در آمار تعطیلی شرکت‌ها دیده نمی‌شود.نیرویی که قرار بود استخدام شود اما نشد، اخراج محسوب نمی‌شود. کارخانه‌ای که قرار بود توسعه پیدا کند اما مدیرش منصرف شد، در فهرست واحدهای تعطیل‌شده قرار نمی‌گیرد. خانواده‌ای هم که تصمیم به خرید، سفر، ازدواج یا فرزندآوری را چند سال عقب انداخته، لزوماً در هیچ گزارش اقتصادی ثبت نمی‌شود.اما مجموع همین تصمیم‌های انجام‌نشده، بخشی از هزینه واقعی نااطمینانی است.به نظر اینجا باید در استفاده از واژه «تاب‌آوری» هم کمی محتاط باشیم.

اینکه مردم بارها از یک بحران عبور کرده‌اند، الزاماً به این معنا نیست که ظرفیتشان بی‌نهایت است.

یک خانواده ممکن است بار اول از پس‌اندازش خرج کند. بار دوم یک خرید را عقب بیندازد. بار سوم وام بگیرد. بعد کیفیت مصرفش را پایین بیاورد، بیشتر کار کند و بخشی از برنامه‌های زندگی‌اش را حذف کند.از بیرون می‌توان گفت هنوز تاب آورده است.اما شاید واقعیت این باشد که هر بار بخشی از حاشیه امنش را مصرف کرده است.بنگاه هم

ساسان باقریناه گاهی برای فهمیدن حال یک اقتصاد لازم نیست سراغ نمودارها و گزارش‌های پیچیده برویم. کافی است ببینیم مردم و کسب‌وکارها این روزها برای چه چیزی برنامه‌ریزی می‌کنند. خانواده‌ای که قبلاً برای خرید خانه، سفر، آموزش بهتر فرزند یا حتی تعویض خودرو پس‌انداز می‌کرد، امروز ممکن است همان پول را کنار بگذارد تا اگر اجاره بیشتر شد، هزینه درمانی پیش آمد یا چند ماه درآمدش به مشکل خورد، چیزی برای روز سخت داشته باشد.

صاحب یک کسب‌وکار که قبلاً به فکر شعبه دوم، نیروی تازه یا خرید تجهیزات بود، حالا شاید مهم‌ترین هدفش این باشد که حقوق همین نیروهای فعلی را به‌موقع بدهد و تا چند ماه دیگر دوام بیاورد.سرمایه‌گذاری که می‌توانست پولش را وارد یک فعالیت تولیدی کند، بیشتر از سود آینده به این فکر می‌کند که اصل سرمایه‌اش را چگونه حفظ کند.

این‌ها فقط نشانه احتیاط نیست.

وقتی چنین رفتاری گسترده می‌شود، شاید بتوان گفت بخشی از اقتصاد از «برنامه‌ریزی برای رشد» وارد «برنامه‌ریزی برای بقا» شده است.بین این دو تفاوت زیادی وجود دارد.

تاب‌آوری یعنی یک شوک اتفاق افتاده، مدتی شرایط سخت شده، اما خانواده یا بنگاه توان عبور از آن را دارد و بعد دوباره می‌تواند به مسیر قبلی برگردد.اما بقا چیز دیگری است.در وضعیت بقا، آدم دیگر از خودش نمی‌پرسد سال بعد کجا خواهیم بود؛ می‌پرسد چگونه چند ماه آینده را رد کنم. مدیر نمی‌پرسد چطور فروش را دو برابر کنم؛ می‌پرسد کدام هزینه را حذف کنم تا نقدینگی تمام نشود.خانواده نمی‌پرسد اسمال کجا سفر برویم؛ حساب می‌کند اگر یخچال خراب شد یا صاحبخانه اجاره را بالا برد، از کدام هزینه باید بزند.این تغییر ظاهراً کوچک است، اما اثر اقتصادی بزرگی دارد.چون اقتصاد با تصمیم‌های میلیون‌ها آدم ساخته می‌شود.وقتی تعداد زیادی از خانواده‌ها خریدهایشان را عقب می‌اندازند، فروش کسب‌وکارها کمتر می‌شود. وقتی بنگاه‌ها فروش مطمئن نمی‌بینند، سرمایه‌گذاری را متوقف می‌کنند.

تولیدخودروهای تجاری در تنگنای تأمین؛ ضرورت حفظ تولید در شرایط تحریم

در شرایط محدودیت حمل‌ونقل دریایی، استفاده از مسیرهای جایگزین زمینی می‌تواند بخشی از نیاز صنایع را پوشش دهد. محدودیت مسیرهای حمل‌ونقل و دشواری تأمین قطعات، تولید خودروهای تجاری را در شرایطی با چالش مواجه کرده که استمرار جابه‌جایی کالا و مواد اولیه برای حفظ فعالیت بنگاه‌های اقتصادی اهمیت بیشتری یافته است. در چنین وضعیتی، حفظ ظرفیت تولید کامیون، کشنده و کامیونت، علاوه بر تأمین نیاز بازار خودرو، با تاب‌آوری شبکه حمل‌ونقل کشور نیز ارتباط پیدا می‌کند.اختلال در مسیرهای دریایی و افزایش هزینه‌های لجستیکی، ضرورت استفاده از ظرفیت حمل‌ونقل زمینی را پررنگ‌تر کرده است؛ با این حال، انتقال بخشی از جریان تجارت به مسیرهای زمینی، علاوه بر ناوگان مناسب، به زیرساخت‌های مرزی، پایانه‌های گمرکی و امکانات تخلیه و بارگیری نیاز دارد؛ امکاناتی که محدودیت آن‌ها می‌تواند سرعت جابه‌جایی کالا و تأمین قطعات مورد نیاز صنایع را کاهش دهد.طبیعتاً صنعت خودروهای تجاری ایران نیز از این شرایط مستثنی نیست؛ وابستگی بخشی از تولید این خودروها به قطعات و مجموعه‌های وارداتی موجب شده اختلال در مسیرهای تأمین، مستقیماً بر برنامه‌ریزی تولید و هزینه تمام‌شده محصولات خوروسازان اثر بگذارد.

تصور متفاوت عملکرد دو تولیدکننده خودروهای تجاری

بررسی گزارش‌های فعالیت ماهانه منتشرشده در سامانه کدال نشان می‌دهد عملکرد درآمدی بهمن دیزل (به‌عنوان یکی از شرکت اصلی تولیدکننده خودروهای تجاری) در نیمه نخست سال ۱۴۰۵ متفاوت بوده است.

براساس گزارش فعالیت ماهانه بهمن دیزل با نماد «دخیزل» در همین دوره حدود ۹/۱۵ هزار میلیارد تومان درآمد فروش ثبت کرده که در مقایسه با نیمه نخست سال گذشته حدود ۳/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. البته تغییر ارزش فروش این شرکت‌ها را نمی‌توان معادل تغییر تعداد تولید دانست؛ چراکه افزایش نرخ محصولات، ترکیب خودروهای فروخته‌شده و زمان شناسایی درآمد نیز بر عملکرد فروش اثرگذار است.

این درحالیست که تفاوت روند درآمدی دو تولیدکننده نشان می‌دهد شرایط بازار و زنجیره تأمین الزاماً آثار یکسانی بر عملکرد شرکت‌های فعال در صنعت خودروهای تجاری نداشته است.

تولید خودروهای تجاری و محدودیت‌های لجستیکی

یکی از مسائل مهم تولیدکنندگان خودروهای تجاری، تأمین به‌موقع قطعات و مجموعه‌های مورد نیاز خطوط تولید است. در شرایط محدودیت حمل‌ونقل دریایی، استفاده از مسیرهای جایگزین زمینی می‌تواند بخشی از نیاز صنایع را پوشش دهد، اما ظرفیت این مسیرها به امکانات مرزی و زیرساخت‌های حمل‌ونقل وابسته است.

افزایش زمان انتقال محموله‌ها، هزینه حمل و محدودیت ظرفیت پایانه‌های مرزی، از جمله عواملی است که می‌تواند تأمین قطعات را دشوارتر کند. استمرار این وضعیت، برنامه‌ریزی تولید را با عدم قطعیت بیشتری روبه‌رو می‌سازد.

این مسئله برای تولیدکنندگان خودروهای تجاری اهمیت مضاعفی دارد؛ چراکه از یک‌سو باید نیاز بازار به ناوگان حمل‌ونقل را پاسخ دهند و از سوی دیگر، خود برای استمرار تولید به شبکه حمل‌ونقل و تأمین قطعات وابسته‌اند.

نقش خودروهای تجاری در تاب‌آوری اقتصادی

حمل‌ونقل جاده‌ای یکی از حلقه‌های اصلی ارتباط میان مراکز تولید، مبادی ورودی کالا و بازارهای مصرف است.

کامیون‌ها و کشنده‌ها در انتقال مواد اولیه، محصولات صنعتی و کالاهای اساسی نقش دارند و استمرار فعالیت این شبکه برای حفظ جریان تولید و توزیع ضروری است./تسنیم

قلم اقتصاد

مدیرمسوول وصاحب امتیاز: مسعود شریعت زاده
سردبیر: زهرا کوثر غلامی
رییس شورای سیاستگذاری : داود شریعت زاده
تحریریه: مهناز بر خسور داری – هانیه حبیب نژادعربی
هادی کوثر غلامی – علیرضاسپهرنیا- امیرعباس طباطبایی
نشانی: تهران- خیابان کارگر شمالی- پلاک ۱۴۴۴
طبقه ۳- واحد ۵
سازمان استان ها: ۸۶۰۹۶۳۴۵
چاپ : شاخه سبز
ایمیل: Ghalam.eghtesad۲۰۲۳@gmail.com
www.ghalameghtesadkhabar.com

دوشنبه ۲۷ مهر ۱۴۰۵
۱۹ اکتبر ۲۰۲۶
۸ جمادی الاول ۱۴۴۸.
. شماره ۸۹۹ . سال نهم
۴ صفحه ۱۰۰۰۰۰ تومان .

دولت مدیریت شرکت‌های دولتی را به بخش خصوصی واگذار می کند

سخنگوی دولت از تلاش برای واگذاری مدیریت شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی با حفظ مالکیت دولت خیر داد. اشاره به ضرورت استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در اداره نگاهاهای اقتصادی، گفت: دولت به دنبال راهکارهایی است که ضمن حفظ مالکیت شرکت‌های دولتی، مدیریت آنها به بخش خصوصی واگذار شود تا فعالان اقتصادی بتوانند با بهره‌گیری از توانمندی‌های خود، بهره‌وری این شرکت‌ها را افزایش دهند. وی با اشاره به دیدار روز گذشته با مسعود پزشکیان در دانشگاه شهید بهشتی اظهار کرد: یکی از موضوعاتی که به‌صورت جدی در این دیدار دنبال شد، این بود که چگونه می‌توان در عین حفظ مالکیت دولتی شرکت‌ها، مدیریت آنها را به بخش خصوصی سپرد.سخنگوی دولت با تأکید بر توانمندی فعالان بخش خصوصی در توسعه کسب‌وکارها افزود: فعالان اقتصادی این توانایی را دارند که یک کسب‌وکار کوچک را به تجارت‌خانه، شرکت تجاری و مجموعه تولیدی تبدیل کنند و از یک واحد تولیدی کوچک، کارخانه‌ای با بهره‌وری بالا بسازند.مهاجرانی تصریح کرد: دولت تمام تلاش خود را برای حل مشکلات بخش تولید به کار خواهد گرفت و بر

نفت خام بر قله هفت‌ساله؛

دستاورد تثبیت ظرفیت‌های تولید در شرایط بحرانی

بخش نفت خام، رشد ۱۰ درصدی تولید در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ ثبت شد و پس از آن در سال ۱۴۰۴ نیز رشدی ۳.۵ درصدی نسبت به سال قبل از آن تحقق یافت تا در مجموع، بالاترین رکورد تولید نفت خام کشور در بیش از هفت سال گذشته شکسته شود. حمید بورد، سرپرست کنونی وزارت نفت و مدیرعامل وقت شرکت ملی نفت ایران، در تشریح این دستاوردها اعلام کرده بود که در این مدت توانستیم رکورد حداقل هشت سال گذشته یا به بیان دقیق‌تر، حدود هفت‌ونیم سال اخیر را بشکنیم که این جهش تولیدی در نوع خود رویدادی کم‌نظیر در تاریخ صنعت نفت محسوب می‌شود.وی افزودہ بود کہ با اجرای دقیق برنامه‌های توسعه‌ای و نگهداشت تولید، بیش از ۲۰۰ هزار بشکه به ظرفیت تولید روزانه کشور افزوده شده است و علی‌رغم فشارهای مالی و محدودیت‌های درآمدی، شرکت ملی نفت توانست ظرفیت‌های پایه‌ای کشور را حفظ کرده و ارتقا بخشد. این افزایش ظرفیت نه فقط در قالب آمار اسمی، بلکه در قالب تولید پایدار و ارزش‌آفرین به ثمر نشسته است.

افزایش صادرات نفت خام در کنار تأمین خوراک پالایشگاه‌ها
رضا خیلایی، مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران، در تشریح مقاصد مصرف نفت خام تولیدی تأکید کرده است که این نفت افزون بر تأمین کامل خوراک پالایشگاه‌های داخلی و تضمین تولید انواع فرآورده‌های نفتی مورد نیاز، در گریدهای

تولید نفت خام با افزایش روزانه ۲۳۰ هزار بشکه در دولت چهاردهم به رکورد هفت‌ساله رسید و جهش صادراتی را محقق ساخت. صنعت نفت از دیرباز ستون فقرات و موتور محرک اقتصاد ایران به شمار رفته است و در ساختار اقتصادی کشور، مزیتی نسبی و غیرقابل‌انکار در تأمین منابع مالی، شکل‌گیری درآمد‌های ارزی و فعال‌سازی زنجیره‌های پایین‌دستی ایفا می‌کند. نفت نه‌تنها یک کالای خام صادراتی، بلکه شریان حیاتی اقتصاد است که تحرک آن بلافاصله اثر خود را بر پایداری بودجه عمومی، قدرت مانور دولت در مبادلات تجاری بین‌المللی و تثبیت شاخص‌های کلان نشان می‌دهد. در سال‌های اخیر و با تشدید فشارهای بین‌المللی، هر بشکه نفت تولیدی اهمیتي راهبردی یافته است؛ زیرا حفظ و افزایش ظرفیت تولید در شرایط تحریمی، عملاً راهبرد دشمنان برای محدودسازی شریان‌های حیاتی کشور را با شکست روبه‌رو می‌سازد و توان چانه‌زنی دیپلماتیک و اقتصادی کشور را تقویت می‌کند. از این رو، ارزیابی عملکرد دو سال نخست فعالیت دولت چهاردهم نشان‌دهنده وقوع تحولی ملموس و معنادار در بخش بالادستی نفت و گاز کشور است.

ثبت رکورد کم‌نظیر هفت‌ساله در تولید نفت

بر اساس ارزیابی‌های دقیق کارشناسی، شرکت ملی نفت ایران از زمان استقرار دولت چهاردهم با تمرکز هم‌زمان بر پروژه‌های توسعه‌ای و طرح‌های نگهداشت توان تولید، به رکوردهای تاریخی دست یافته است. در

ضرب الاجل وزارت نیرو به مجوزهای معطل‌مانده نیروگاه‌های خورشیدی و بادی

معاون برق و انرژی وزارت نیرو با تعیین مهلت برای دارندگان مجوزهای راکد و پس‌گیری زمین‌های معطل‌مانده به نفع سرمایه‌گذاران واقعی، از نهایی شدن چهار توافق راهبردی با بخش خصوصی برای رفع موانع فنی اتصال به شبکه و ایجاد فرصت‌های نوین درآمدی برای مزارع خورشیدی و بادی خبر داد. نشست مشترک بازنگری و به‌روزرسانی ضوابط فنی اتصال به شبکه نیروگاه‌های تجدیدپذیر (کد شبکه) با حضور مصطفی رجبی مشهدی، معاون برق و انرژی وزارت نیرو، مدیران ارشد ساتبا، توانیر، مدیریت شبکه برق ایران و اعضای هیات‌مدیره انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران با هدف روان‌سازی مسیر سرمایه‌گذاری و تضمین پایداری برق کشور برگزار شد.

معاون برق و انرژی وزارت نیرو در این نشست با تأکید بر لزوم تنظیم رابط‌های متوازن میان مقررات فنی دیسپاچینگ و توجیه اقتصادی طرح‌ها اظهار داشت: بازنگری در کد شبکه یک ضرورت فنی برای ورود پرقدرت انرژی‌های پاک به شبکه سراسری است.رجبی مشهدی افزود: هدف ما این است که نه موانعی پیش پای ساخت مزارع تجدیدپذیر ایجاد و نه پایداری و امنیت شبکه سراسری با توسعه این نیروگاه‌ها با مخاطره روبه‌رو شود؛ هدفی که فقط با همراهی نزدیک بدنه فنی حاکمیت و بخش خصوصی محقق خواهد شد.

ابطال مجوزهای کاغذی و آزادسازی اراضی احتکارشده
رجبی مشهدی تأکید کرد: با مشارکت انجمن تجدیدپذیرها، سازوکار شفاف‌ی تدوین می‌شود تا مجوزها و پروانه‌های آن دسته از متقاضیانی که در مهلت قانونی اقدام اجرایی موثری نداشته‌اند ابطال و زمین‌های تخصیص‌یافته بازپس گرفته شود؛ اقدامی که ظرفیت خطوط شبکه و اراضی مناسب را برای ورود فعالان و سرمایه‌گذاران واقعی آزاد می‌کند.

معاون برق و انرژی وزارت نیرو با بیان اینکه نظام قیمت‌گذاری جدیدی در بورس انرژی و بازار برق تقویت خواهد شد گفت: این طرح برای نیروگاه‌هایی که قابلیت تزریق خدمات فنی از جمله توان ری‌اکتیو در ساعات اوج بار روز و شب‌هنگام، دارند یا سامانه‌های ذخیره‌ساز نصب می‌کنند، اجرایی خواهد شد تا این خدمات جانبی دارای جریان درآمدی پایدار و جذاب شوند. **انتشار اطلس ملی نقاط اولویت‌دار شبکه و ذخیره‌سازها**
وی خاطرنشان کرد: بنا شد با همکاری شرکت توانیر و ساتبا، نقشه شفاف نقاط بهینه احداث مزارع بادی و خورشیدی با رویکرد کمترین هزینه اتصال و پرهیز از حبس تولید را به همراه ظرفیت‌های نصب باتری‌ها منتشر کنند تا سرمایه‌گذاران از ابتدا در گلوگاه‌های شبکه معطل نشوند.

رجبی مشهدی ادامه داد: حل موانع مهندسی پروژه‌ها، آزمون‌های انطباق تجهیزات و استانداردهای حفاظتی، جلسات منظم هفتگی در سطح کارشناسی میان متخصصان توانیر، مدیریت شبکه و ساتبا و شرکت‌های بخش خصوصی تشکیل خواهد شد تا موانع پروژه‌ها به‌صورت موردی و فوری مرتفع شود.

در پایان این نشست، اعضای هیات‌مدیره انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران نیز با ابراز خرسندی از رویکرد تعاملی و اقتصادی وزارت نیرو در بازنگری کد شبکه، این توافقات را نقطه عطفی در رفع موانع فنی و زمینه‌ساز جهش تاریخی ظرفیت نیروگاه‌های سبز در کشور ارزیابی کردند./ایرنا